

Herkes için Eğitim?

İyi bir hafızaya sahip misiniz? Şimdi bunu sınamanın zamanı!

Konular	Eğitim, Küreselleşme, Yurttaşlık
Zorluk	Düzey 2
Grup büyüklüğü	6-30
Süre	90 dakika
Genel bakış	Bu etkinlik kapsamında katılımcıların dünya genelindeki eğitim eşitsizlikleri ve “Herkes için Eğitim” amacına nasıl erişileceği ile ilgili kartları çiftler halinde eşleştirmeleri gerekiyor.
İlgili haklar	<ul style="list-style-type: none">• Eğitim hakkı• Kişiliğini geliştirme hakkı• Cinsiyet ve toplumsal statüden bağımsız olarak eşitlik hakkı
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Eğitimi bir insan hakları meselesi olarak ele almak• Dünya genelinde kaliteli eğitime erişim seviyesini eleştirel olarak analiz etmek• “Herkes için Eğitim” amacına ulaşabilmek için sorumluluk aşlamak
Materyal	<ul style="list-style-type: none">• Her üç ya da dört katılımcı için bir deste oyun kartı• Her üç ya da dört katılımcı için 2 adet sert kâğıt ya da ince karton (A4 boyutunda) ve yapıştırıcı (tercihe bağlı ama tavsiye edilir)• Makas• 2. bölümde yer alan notlar için kâğıt ve tükenmez kalemler
Hazırlık	<ul style="list-style-type: none">• Kartları tanımaya çalışın.• Oyun kartlarının bulunduğu sayfaları çoğaltın ve düzgün durmaları için sert bir kâğıda yapıştırın. Oyun kartlarını (40 adet) kesin. Birbiriyle eş olan kartlar arka arkaya gelmeyecek şekilde kartları iyice karıştırın.

Yönerge

Etkinlik iki bölümden oluşmaktadır: 1. bölüm, hafıza oyunu ve 2. bölüm, konuların raporlanması.

Bölüm 1: Hafıza oyunu (10 dakika)

1. Katılımcılara 20 çift kart olduğunu söyleyin; her çift içinde bir ifade kartı ve bir resim kartı bulunmakta. Katılımcıların görevi kart çiftlerini belirleyerek eşleştirmek. Kartların üzerindeki metinler ya Dünya Eğitim Forumu (*World Education Forum*)’nun “herkes için eğitim” amacıyla ya da genel olarak insan hakları ve eğitim konularıyla ilişkilidir.
2. Oyunun nasıl oynanacağını anlatın. Katılımcılar tarafından üç ya da dört kişiden oluşan küçük gruplar kurulsun. Kartları yüzleri yere dönük şekilde dağınık bir şekilde yere koyalın. Sırayla, herkes iki kart çevirsin. Çevrilen kartların biri (ya da ikisi) ifade kartıysa, oyuncu, grubun diğer üyelerine kartta yazanı okusun. Eğer kartlar eşleşirse, oyuncu, kartları öylece tutsun ve bir kez daha denesin. Eğer kartlar eşleşmezse oyuncu, kartları, önceden nerede duruyorsa aynı yere yüzleri yere dönük bir şekilde önceden buldukları yere geri koysun. Bir sonraki oyuncu kartları çevirsin. Bu bir hafıza oyunudur. Birbi-

KONULAR

EĞİTİM

KÜRESELLEŞME

YURTTAŞLIK

ZORLUK

DÜZEY 4
DÜZEY 3
DÜZEY 2
DÜZEY 1

DÜZEY 2

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

6-30

SÜRE

90 DAKIKA

riyle eş olan kartları çekebilmek için kartların nerede durduğunu oyuncuların hatırlaması gerekir.

3. Oyunun sonunda en fazla kart çiftini elinde bulunduran oyuncu galip gelir.

Bölüm 2: Konuların raporlanması (60 dakika)

1. İşlenen konuları bir yazı tahtasında özetleyin. Katılımcılardan ellerindeki kartların başlıklarını okumalarını (ifadenin tamamını değil) isteyin ve bunları yazın.
2. Grupları, ilgilerini en fazla çeken konulardan dört ilâ altı konuyu belirlemelerini isteyin.
3. Grubu 4 ya da 5 kişiden oluşan küçük gruplara ayırın. Her gruptan en çok tartışmak istedikleri iki konuyu seçmelerini isteyin. (İki farklı grubun aynı konuyu tartışacağı şekilde düzenleme yapın, böylelikle daha çok fikir üretilebilir. Bu durum aynı zamanda küçük grupların hangi konuları tartışacağını belirlerken pazarlık yapmalarını da sağlayacaktır.)
4. Konular üzerinde anlaşıldıktan ve konular gruplara dağıtıldıktan sonra gruplara seçtikleri iki konuyu tartışmaları için 20 dakika süre verin. Tartışmanın odağı, kartın içeriğine göre değişebilecektir. Eğer kartta bir soru varsa, bunun yanıtının verilmesi gerekir. Eğer kartta yazılı ifade varsa eleştirel bir yorum getirmek gerekir.
5. 20 dakika sona erdikten sonra, raporlama için grupları genel oturuma davet edin. Sırayla konuları ele alın. Her gruba geri bildirim için 5 dakika verin. Gelebilecek soruların yanıtlanması için vereceğiniz süre de 5 dakikayı geçmesin.
6. Grupların tamamı tüm konular hakkında raporlama yaptıktan sonra değerlendirme bölümüne geçin.

Bilgilendirme ve değerlendirme

Konular üzerine derinlemesine tartışma yapıldığı için, bu aşamada oyunun kendisini ve bireyletirmen ne öğrendiğini değerlendirin.

- Katılımcılar hafıza oyunundan hoşlandılar mı?
- Bu etkinlik, eğitimle ilgili sorunlar üzerine tartışma başlatmak için iyi bir yöntem miydi?
- Gruptaki tartışmalar nasıldı? Herkes tartışmaya katılım sağladığını hissetti mi?
- Aşılması gereken zorluklar çok mu fazlaydı? “Herkes için eğitim” ulaşılabilecek bir hedef mi?
- Ülkenizde ve/veya gelişmekte olan ülkelerde “herkes için eğitim” hedefine ulaşmak için siz, birlikte çalıştığınız grup ve içinde yaşadığınız topluluk neler yapabilirsiniz?

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Bu tekniğin kullanılma nedeni, katılımcılar tartışmada gerekli olacak bilgileri edinirken işin içine biraz eğlence katmaktır.

Bu, kolaylaştırıcılık yapılması çok basit bir etkinliktir. Etkinliğe başlamadan önce tüm kartları muhakkak okuyun. Hangi kartın hangisiyle eşleştiğini önceden biliyor olun. Bu sayede oyun sırasında grupları yönlendirebilir ve eşleştirilen kartları doğrulayabilirsiniz. Oyunun nasıl oynanacağını anlatırken, birbiriyle eşleşmiş bir çift kartı göstererek kuralları açıklayabilirsiniz.

Kartlardan bazılarında kısaltmalar bulunmaktadır, örneğin DEF (Dünya Eğitim Forumu). Oyunu anlatırken, bu kısaltmaların neyi ifade ettiğini de muhakkak aktarın (aşağıdaki “Ek bilgi” bölümüne bakın).

Kartların üçte birinin “herkes için eğitim” amacıyla ilgili ifadeler içerdiğini unutmayın. Bu amaçlar, Nisan 2000’de Dakar, Senegal’de gerçekleşen Dünya Eğitim Forumu’nda (DEF) ifade

Önemli gün**8 Ocak**Dünya Okur Yazarlık
Günü

edilmiştir. Kartların geri kalanı insan hakları ve eğitim sorunlarıyla ya da herkes için iyi ve kaliteli eğitim hedefine ulaşmak için ele alınması gereken konularla ilgilidir.

Çeşitlemeler

İkinci bölümü yürütmek için süre yeterli değilse, bunun yerine sayfa 150'de yer alan "Bir dakika" adlı etkinlikte aktarılan tekniği kullanabilirsiniz. Her katılımcıdan çektiği kartlarda anlatılan konulardan birini seçmesini, bu konu hakkında çekinmeden ve tekrar yapmadan bir dakika boyunca konuşmasını isteyin. Grubun sözlü sunum becerilerini geliştirmeleri gerektiğini hissediyorsanız, bu doğru bir yol olacaktır.

İzleme önerileri

Hafıza oyununda gündeme gelen kimi konulara diğer etkinliklerle devam edilebilir. Örneğin, eğitim ve diğer toplumsal ihtiyaçlara ayrılan bütçe, askeri harcamalar için kullanılan bütçe gibi konuları irdelemek istiyorsanız, sayfa 177'de yer alan "Harcanacak para" etkinliğini uygulayabilirsiniz. Çocuk işçiler ve eğitime erişimde yetersizlikle ilgili konular sayfa 91'deki "Âşık'ın öyküsü" etkinliğiyle incelenebilir.

Eylem fikirleri

Hafıza kartları "Herkes için Eğitim" projesini güçleştiren birçok soruna işaret etmektedir. Grup bu sorunlardan birini seçerek, bunun üzerinde araştırma yapabilir, çözüm için fikirler üretebilir ve sonunda eyleme geçebilir. 3. bölümde, eyleme geçmek için sunulan önerileri dikkate alın.

Dünya Eğitim Forumu tarafından belirlenmiş olan amaçların yerine getirilmesi için ülkenizde neler yapıldığını meclis üyelerine mektup yazarak sormak iyi bir fikir olabilir.

Ek bilgi

Eğitim hakkı, kabul edilmiş sosyal ve ekonomik haklar arasında yer alır. Bununla birlikte, herkese ücretsiz temel eğitim sunmak için devletlerin genel kabulü bulursa da ücretsiz eğitim gerçek hayatta herkes için değil sadece ufak bir azınlık için geçerlidir.

Bu güçlüğü aşmak için uluslararası toplum 2000 yılında Senegal'de Dünya Eğitim Forumu (DEF) için bir araya geldi. Konferansın amaçları 1990'lı yıllarda temel eğitim sunmak üzere atılan adımları gözden geçirmek ve "Herkes için Eğitim" amacını yinelemektir. 164 ülkeden gelen 1.100 katılımcı tarafından Dakar Eylem Çerçevesi benimsendi, herkes için kaliteli temel eğitim hedefine 2015 yılına kadar ulaşılma sözü verildi. UNESCO tüm uluslararası aktörleri koordine etme ve küresel çalışmayı daimi kılma sorumluluğunu üstlendi.

Farklı ülkelerin farklı sorunlarla baş etmek zorunda olduğu kabul edilen bir durumdur. Örneğin, bazı ülkeler kaynak yetersizliği çekerken, bazılarında siyasi irade yetersizliği ön plana çıkar. Toplantıda kabul edilen sonuçlardan biri de şuydu: "Herkes için Eğitim" hedefine ulaşmak ve bu durumu daimi kılabilmek için, ülke içinde geniş katımlı ortaklıklar oluşturmak gerekmektedir. Bu ortaklıklar bölgesel ve uluslararası ajanslar ve kurumların işbirliğiyle desteklenmelidir.

Bu toplantıda, 21. yüzyılda sürdürülebilir kalkınma, barış, toplum içinde etkin katılım sağlanması ve sağlam bir ekonominin kurulması için, eğitimin temel öneme sahip olduğunun da altı çizilmiştir. DEF'in sonuçlarından bir diğeri de "Herkes için Eğitim" hedeflerinin belli zaman sınırları çerçevesinde belirlenmiş olmasıdır. Ayrıca bu hedeflere ulaşmak için toplumun her seviyesinde girişilecek eylemler tanımlanmıştır. Bu hedeflere ulaşılıp ulaşılamayacağına ve eylemlerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceğine ilişkin sorular, ancak toplumun her katmanından insan "Herkes için Eğitim" in önemini kavrar ve bunun için mücadele ederse yanıtlanabilir.

Kaynak: UNESCO Education for All (Herkes için Eğitim): Dünya Eğitim Forumu Sonuç Raporu, 2000.

Para ve Eğitim

Kaynak yetersizliği "herkes için eğitim" hedefinin karşısındaki en büyük tehdittir. Maddi kaynaklar olmadan hükümetler herkes için eğitime yönelik taahhütlerini yerine getiremezler. Aslında bu durum standartlarla da ilgilidir. Düşük ücret alan öğretmenler, bunun yanında araç gereç yetersizliği eğitimin kalitesini tehlikeye sokmaktadır. Kaynaklar olmadan, eğitimin anlamı yoktur; para yoksa eğitim de yoktur! Buna katılıyor musunuz?

Küreselleşme ve Eğitim

Küreselleşmenin, yeni teknolojilere erişim vasıtasıyla eğitim için avantajlar sunduğunu kim düşünüyorsa hata yapıyor demektir! Ticaretin hızla serbestleşmesinin etkileri ve küreselleşmenin yapısal ayarlamaları gerekli kılması, bazı ülkelerde, genellikle de gelişmekte olan ülkelerde hükümetlerin gelirlerini tehdit etmektedir. Bu gibi durumlarda eğitim için ayrılan kaynaklar büyük zarar görmektedir.

Gıda ve Eğitim

Gelişmekte olan ülkelerde, gıda ve eğitimin birlikte düşünülmesi gerektiği görüşü hakimdir: Karnı aç bir öğrenci dikkatini yeterince toplayamaz. Anne-babaların çocuklarını okula göndermesinde gıda bir araç olarak görülmektedir; eğer çocuklar okulda beslenmezlerse, onlar da çocuklarını okula göndermek yerine çalışmaya gönderirler.

Eğitim ve İnternet

Birçok ülkede bilgi teknolojisi, eğitim süreçlerinin temel bir parçası haline geldi. İnternet, araştırma ve ev ödevi için temel olarak görülmektedir. Birçok insan İnternetin eğitim için yeni 'yollar' açtığını, fakat aynı zamanda bazı yolları da kapadığını kabul edecektir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki uçurum gittikçe genişlemektedir. Birçok ülkede insanların, kişisel bilgisayarları bir yana bırakın, elektrikleri bile yoktur.

Eğitim ve Alkol

Birçok okulda/üniversitede, aşırı alkol tüketimi büyük bir sorundur. Alkol, öğrencilerin öğrenmelerini engeller ve şiddeti artırır. Birçok okul tarafından, alkolün okul içine sokulmaması gibi politikalar belirlenmiştir, fakat bu kural pek de fazla işlememektedir. Bu sorunun üstesinden gelmek için sizce ne yapılabilir?

Üniversite Eğitimi

(Yüksek Öğretim)
İnsan hakları hukukuna göre, ulus devletler sadece ücretsiz temel eğitim (ilk öğretim) sunmak yükümlülüğüne sahiptir. Bu sorumluluk yüksek öğretimi içine almaz. Devletin sorumluluğu üniversite seviyesine kadar genişlemeli midir? Eğer öyleyse, bu gerçekçi bir talep midir?

Öğretmenler ve Eğitim

Öğretmenlerin/öğretim görevilerinin kalitesi bazen sorun olmaktadır; yüksek kalitede öğretmenler olabilmeleri için gerekli tecrübe ve eğitim seviyesine sahip olmayabilirler. Öğretmenlerin/öğretim görevilerinin sahip olması gereken asgari seviyede özellikler vardır, örneğin ilköğretim ve lise öğretmenleri için eğitimcilik branşı, üniversitedeki öğretim görevlileri için doktora seviyesi gibi. Bu talepler gerçekçi midir yoksa sadece öğretmen açığı sorununu artırmaya mı yarar?

Eğitim ve Çevre

Avrupa ülkelerindeki insanların çoğunluğunun yaşam tarzları sürdürülebilir (sürekli ve dengeli) değildir. İnsanlar eğer yaşam tarzlarını nasıl değiştirecekleri konusunda belli tercihlerde bulunuyorlarsa ekolojik denge, ekonomi, siyaset ve tarihi iyi anlamaları gerekir. İhtiyaçları olan şey kültürlerarası iletişim becerisi ve sorumluluk ve görev bilincidir. Sürdürülebilirlik eğitimi müfredatı içine nasıl yerleştiririniz?

Ücretsiz Eğitim

Hükümetlerin ilk öğretim düzeyinde eğitimi herkese ücretsiz olarak sağlama yükümlülüğü vardır. Gerçekler göstermektedir ki birçok ülkede, ailenin eğitim ücreti veya araç gereç için yeteri kadar parası yoksa çocukları okula gidememektedir.

Disiplin ve Eğitim

Okullarda ve üniversitelerde disiplinin sağlanması için her ülkede farklı araçlar kullanılmaktadır. Bu yöntemler arasında bedensel ceza (dayak), okuldan uzaklaştırma, ek görev, okuldan ihraç edilme ve okul konseyine sevk vardır. Sizce eğitim ortamında disiplini sağlamakta kullanılabilecek en iyi yöntem hangisidir?

Kadınlar ve Eğitim

Gelişmekte olan ülkelerde, kız çocukların % 78'i okula devam etmektedir. Bu oran erkek çocuklar için % 86'dır. Okula gitmeyen çocukların % 60'ı kız çocuklardır. Dünya Eğitim Forumu'nun (DEF) hedeflerinden biri 2005 yılına kadar ilk öğretim ve lise seviyesinde cinsiyete dayalı farklılıkları yok etmek, 2015 yılına kadar da eğitimde cinsiyet eşitliğini sağlamaktır.

Barış ve Eğitim

"Barış yuvada başlar". Eğitim kurumları çoğunlukla öğrencilerin ikinci yuvası olarak görülür. Bu anlayışla, barış eğitimi resmi eğitim müfredatının bir parçası olmalı, yaygın eğitim ortamlarında da özendirilmelidir. Resmî müfredatta barış eğitimi nasıl yer verirsiniz?

Eğitim ve Eşitlik

Okul öncesi eğitime kayıt oranı Bermuda, Malezya, Belçika ve İsveç'te % 100 iken, savaş ve ekonomik sıkıntılardan etkilenen ülkelerde bu oran % 2 ya da daha düşük seviyelerdedir. Dünya Eğitim Forumu'nun hedeflerinden biri, tüm gençlerin ve yetişkinlerin eğitim gereksinimlerini uygun öğrenme ve yaşam becerileri programlarına eşit erişim olanağıyla karşılamaktır.

Spor ve Eğitim

A) Spor, okul eğitimi süresince zorunlu olmamalıdır. Diğer dersler için zaman darlığı varsa, bu derslere öncelik verilmelidir. B) Spora tüm okul eğitimi süresince muhakkak yer verilmelidir. Spor, başka derslerin veremeyeceği birçok şey öğretir, örneğin işbirliği, vücut ve zihnin bir bütün olarak gelişimi. Hangi ifadeye katılıyorsunuz?

Eğitim ve Ordu

Eğitim ve ordu birbirinden ayrı iki öge olarak görülse de aslında birbirleriyle yakın ilişki içindedir. Askerlik ve ordunun önemli yere sahip olduğu (militarize) ülkelerin birçoğunda devlet bütçesinin büyük kısmı askeri harcamalara ayrılmaktadır. Bununla birlikte sosyal sektör, özellikle eğitim için yeterli kadar para kalmamaktadır.

Toplumsal Dışlanma ve Eğitim

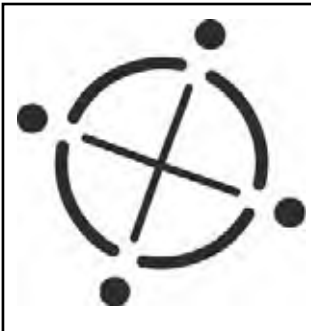
Devletin eğitim sistemine herkes dahil olamamaktadır. Sokak çocukları, yoksul çocuklar, tam zamanlı çalışan çocuklar kamu eğitim sisteminden yararlanamamaktadırlar. Romanya'daki "Okula Dönüş" Vakfı, devlet sisteminin dışında kalan çocukların ihtiyaçlarını karşılamakta – onlara eğitim için bir şans daha tanımakta, daha sonraki yaşantılarında daha iyi istihdam olanakları sağlamaktadır.

Eğitim ve Azınlıklar

Azınlıkların okullara, üniversitelere devam etmeleri çokkültürlü toplumların ortak bir sorunudur. Kişilerin ayrımcılık görmelerinin yanında, din ve dil farklılıkları da sistemi zorlamaktadır. Azınlıkların ihtiyaçlarını karşılamak üzere sistemi ve müfredatı nasıl uyumlu hale getiririniz?

Yaşam Boyu Öğrenme

Yetişkinlerin okuryazar olmaması, temel eğitimi bile olmayan ülkelerin karşısında duran büyük bir sorundur. Dünya Eğitim Forumu'nun (DEF) amaçlarından biri 2015 senesine kadar yetişkin okuryazarlığı seviyesini % 50 oranında artırmaktır. Birçok Avrupa ülkesi "yaşam boyu öğrenme" taahhütünde bulunmuş; fakat yeterli düzeyde yetişkin eğitimi sunmakta başarısız olmuştur. Bir hükümetin eğitime ilişkin öncelikleri sizce neler olmalıdır?

İnsan Hakları Eğitimi

İnsan Hakları Eğitimi'nin (IHE) resmî, yaygın eğitim ya da enformel eğitim içinde sunulması hükümetin sorumluluğunda olmalıdır. Bu durumda neden STK'lar hükümetin görevleri ve sorumlulukları arasında yer alan bir şeyin sorumluluğunu üstlenmelidir?

AIDS/HIV ve Eğitim

"AIDS'le savaşta kazanılması gereken ilk mücadele, sessizlik duvarını ve onu çevreleyen utanç yerle bir etmektir" (Kofi Annan). Ayrımcılığa son vermek ve yeni AIDS vakalarına engel olmak için sessizliği kırmak gerekir. HIV/AIDS krizi ulusal eğitim gündeminin merkezinde olmalıdır. HIV/AIDS'le savaşmak için eğitim kurumlarında neler yapılabilir?